

DEN NORSKE KIRKE

Ljan menighet

c/o Nordstrand sokn, Ekebergveien 238,
1166 Oslo

Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO
(sendt pr. epost post.kirkeradet@kirken.no)

Dato	Vår ref.	Deres ref.	Deres dato
14.06.17	tak/17-06-01	17/02759-1	27.03.2017

UTTALELSE OM FORSLAG TIL NYE REGLER FOR VALG AV MENIGHETSRÅD, BISPEDØMMERÅD OG KIRKEMØTET

Det vises til Kirkerådets brev datert 27. mars 2017, og til høringsnotatene og forslag til nye regler for kirkevalg. Ljan menighetsråd har behandlet saken i sitt møte den 6. juni 2017, og vil avgi følgende uttalelse:

NOEN INNLEDENDE BEMERKNINGER:

- Menighetene / soknene er fundamentet i Den norske kirke. Vi mener det er særdeles viktig at menighetene v/ menighetsrådet (MR) har innflytelse ikke bare på lokale kirkesaker, og sentrale kirkesaker gjennom forskjellige høringer, men også på valg av tillitspersoner til kirkens høyeste organer. Det er derfor viktig at menighetsrådene i hvert fall får beholde sin nåværende rolle, gjerne også en styrket rolle. Dette synspunkt har direkte innvirkning på vårt syn på direkte / indirekte valg til bispedømmerådene (BDR). En styrket rolle for MR kan vi ikke se i noen av de øvrige forslag som er framkommet. Og dessverre har vi ikke noe eget kreativt forslag.
- Vår erfaring er at velgere i kirkevalgene har vært til dels meget frustrerte over person / flertallsvalg til BDR, og har unnlatt å stemme til dette organet. Frustrasjonen har gått på manglende kunnskap om hva de enkelte, individuelle kandidatene står for i aktuelle saker, eller hvem de er. Henvisning til den informasjon om kandidatene som er distribuert har ikke hjulpet noe særlig. Dette er litt annerledes i et lokalt valg til MR, fordi kandidatene oftere vil være bedre kjent. Det samme med lokale kirkelige utfordringer. Vi vil derfor at det stimuleres til forholdstallsvalg, ved at det stilles selvstendige lister, som markedsfører et eget program for kirkepolitiske saker. Altså at man beveger seg vekk fra at det kirkelige demokratiet er dominert av flertalls personvalg til å bli mer av et «politisk» valg, hvor kirkepolitiske saker står i fokus.

Postadresse:
c/o Nordstrand sokn
Ekebergveien 238
1166 OSLO

E-post: post.ljan.oslo@kirken.no
Web: www.kirken.no/ljan
Org.nr.: 976987543

Besøksadresse:
Furumoen 18D
1168 Oslo
Telefon 23629800

- Det må jobbes strategisk for å øke valgdeltagelsen. Vi mener at en prosess mot at det stilles selvstendige lister, altså forholdstallsvalg basert på kirkepolitiske saker, vil virke stimulerende på interessen og dermed valgdeltagelsen. Vi forventer at det blir flere saker i fokus, og ikke bare fronter i forbindelse med en enkelt sak, som vi så ved siste valg. Videre tror vi at deltagelsen vil øke hvis man klarer å forenkle og forbedre valg prosedyrene, og gjøre det enklere å få avgitt sin stemme, i hvert fall ved muligheten til forhåndsstemming. Og dernest at man ytterligere profesjonaliserer informasjonsarbeidet. Dette tror vi blir enklere hvis det overlates til de som stiller selvstendige lister å stå for informasjonsarbeidet, at det blir mindre personfokus og det blir mer overordnede politiske saker.

KOMMENTARER TIL DE ENKELTE FORSLAG I HØRINGSNOTATENE / NYE REGLENE

- **Pkt.2.1. Direkte valg eller kombinasjonsvalg av direkte og indirekte valgomgang ved valg av leke medlemmer til BDR og Kirkemøtet (KM).** Vi mener her alt. 3 er den beste løsningen. Vi støtter ikke at bispedømmerådene skal få velge, men mener det er viktig og riktig at alle bispedømmene har samme ordning. Videre mener vi at kombinasjonen med indirekte valg hvor MR velger noen kandidater, gjerne 3, er viktig, jfr. våre innledende bemerkninger ovenfor. Ulempen med et utsatt valgresultat mener vi er mindre enn at MR mister sin eneste reelle mulighet til å påvirke valget av tillitspersonene i kirkens 2 høyeste organer.
- **Pkt.2.2. Flertalls- og forholdstallsvalg:** Vi mener her at alt. 3 er det beste, med flere selvstendige lister, intensjonsfrist og listefrist. I og med at vi ikke vet hvor mange grupper / partier som kan tenke seg å stille liste, mener vi det på dette stadium i utviklingen av valgordningen er viktig med prinsippet om frist for intensjon og dernest endelig liste, og at det fortsatt er åpent for at bispedømmerådene etablerer en nominasjonskomité som setter opp sin egen og «bredere» liste. Forutsetningen for en liste fra nom. komiteen må være at listen må ha kandidatene i prioritert rekkefølge, som de selvstendige listene forutsettes å ha. At listen fra en nominasjonskomité settes opp alfabetisk mener vi er helt uakseptabelt. Nominasjonskomiteene må bli pålagt «byrden» med å prioritere kandidatene, selv om de skal presentere en «breddeliste».
- **Pkt.2.3. Tilskuddsordninger.** Vi vil her støtte ordningen beskrevet under 2.3.4. i Vurderinger, alt. 1, Tilskuddsordning for nomineringsgrupper delt i en nominasjonsfase og en valgfase. På denne måten tror vi at flere grupper kan stimuleres til å forsøke å stille liste, og ha ressurser til det. Det vil også, tror vi, redusere muligheten for mistanke om manglende objektivitet som vil kunne bli presentert under alt. 2.
- **Pkt.2.4. Personvalgregler.** Vi er enige i at antallet tilleggs stemmer fortsatt begrenses til 3. Men vi ser ikke logikken i forbudet mot strykninger, ut over det som er anført at man ikke skal stemme «negativt». Vi mener at logisk, hvis man skal kunne legge stemmer / personer til så må man også kunne få begrenset mulighet til å stemme noen ut. Vi mener man må kunne ha anledning til å stryke 3 kandidater på en liste. Dette mener vi gir en bedre mulighet til å stimulere og et incentiv til i å kunne påvirke valget og dermed valgdeltagelsen. Videre mener vi at det ikke bør innføres noen

sperregrense der det eventuelt fortsatt blir direkte, flertalls personvalg til BDR / KM. Vi ønsker heller ikke noe stemmetillegg, pkt. 2.4.3.

- **Pkt.2.5.2. Stemmegiving begrenset til eget sokn på valgdagen.** Av ressursmessige grunner regner vi med at dette er eneste gjennomførbare mulighet. Imidlertid vil vi her igjen sterkt påpeke viktigheten av at kirkens medlemmer får muligheten til å forhåndsstemme. Her bør fellesrådsområder / kirkekontor sterkt oppfordres til samarbeid og kreative løsninger. Vi tror at hvis det gjøres et godt koordinerende arbeid her, vil det kunne bli gode muligheter for forhåndsstemming innen rimelig avstand fra bosted / sokn. Her tror vi det er sterkt å fraråde å gi noe pålegg om like ordninger for alle. De lokale geografiske og ressursmessige forhold er altfor forskjellige.
- Vi har ingen spesielle kommentarer til **Del 3, stemmerett, valgbarhet, valgorganer m.m.**
- **4.2.1.** Vi støtter de foreslåtte regler for registrering av nominasjonsgruppene, og at man lager et felles navn på alle listene fra BDRs egen nominasjonskomiteer, slik at disse er gjenkjennelige.
- **4.2.2.** Vi er enige i forslaget.
- **4.2.3.** I og med at vi foreløpig mener at alle BDR skal ha egne nominasjonslister, støtter vi også forslaget om supplerende nominasjon.
- **4.2.4. og 4.2.5.** Enig i forslagene.
- **4.3.** Enig i forslagene. Vi antar at det er mindre aktuelt med selvstendige lister i menighetsrådsvalgene, slik at det normale vil være flertallsvalg som tidligere. Men er også enige i at det må åpnes og tilrettelegges for selvstendige lister, som foreslått.
- **4.4.** Som skrevet foran, mener vi det er veldig viktig for øket valgdeltagelse at det i størst mulig utstrekning tilrettelegges for at kirkens medlemmer kan forhåndsstemme, og ikke i realiteten bare kan stemme på valgdagen i eget sokn. Her må fellesrådsområdene og prostiene samarbeide om ordninger, og være kreative for å finne løsninger innenfor rammen av eksisterende ressurser.
- **4.5.2.** Vi deler erfaringen med at det er behov for å stramme inn kravet om hemmelige valg. Både noen velgeres holdning til hemmelighold og tilretteleggingen i enkelte valglokaler har vært slik at valget har fortonet seg altfor åpent. For øvrig har vi ingen kommentarer til pkt. 4.5.
- **5.** Vi har ingen spesielle kommentarer til hvordan andres representanter til BDR og KM velges. Men vi vil understreke viktigheten av at det blir best mulig tilrettelagt for at ansatte i kirken gjennomfører valget av sine representanter på en aktiv og god måte. Ikke minst bør de ansattes fagforeninger involveres. Ansattes representasjon er veldig viktig for utviklingen av demokratiet i Den norske kirke.
- **6.** Vi har ingen spesielle kommentarer til det som er foreslått. Men vi vil understreke behovet for stadig å forenkle og klargjøre reglene. En av de klagen vi har hørt fra deltakere i kirkevalget er at de opplever det komplisert og vanskelig. Det har også vist seg ved mange forkastete stemmer, spesielt til BDR. Dette er også av viktighet for valgdeltagelsen, tror vi. I tillegg ønsker vi å understreke viktigheten av at alle valgstyrrer / MR er tidlig ute og lager en framdriftsplan for arbeidet med

gjennomføringen av valget. Vi mener Kirkerådet må være aktiv og behjelpelig med å få slike planer på plass spesielt i alle MR, som valgstyre for MR valgene, og i BDR. Det er derfor viktig at detaljbestemmelsene avgjøres og er klare så tidlig som mulig.

- **7. Konsekvenser.** Ingen spesielle kommentarer.

Med vennlig hilsen
for Ljan menighetsråd

Tor Arne Knutsen

Daglig leder

Ljan sokn

Tlf. 95729539 / Epost: tk278@kirken.no